

**Adviesraad
Sociaal Domein**
LANSINGERLAND

Adviesaanvraag van de gemeente

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland
Postbus 295
2650 AG BERKEL EN RODENRIJS

Samenleving

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie

Elsa van Kempen

Telefoon

14 010

E-mail

info@lansingerland.nl

Website

www.lansingerland.nl

Verzenddatum 4 januari 2021

Ons kenmerk U20.10600

Uw brief van

Onderwerp **Adviesverzoek Regiovisie Jeugdregio
Rijnmond**

Geachte mevrouw Schoormans,

In de afgelopen maanden hebben de 15 gemeenten van de Jeugdregio Rijnmond, waaronder Lansingerland, gewerkt aan een regiovisie. In november heeft al een informele consultatieronde plaats gevonden met de gemeenteraad van Lansingerland en de Adviesraad Sociaal Domein. De vragen, opmerkingen en suggesties zijn verwerkt. Op 15 december hebben de wethouders Jeugd van de 15 gemeenten een akkoord gegeven op de aangepaste regiovisie *Nabij en passend*. Met deze brief vraag ik de Adviesraad Sociaal Domein formeel om te adviseren over de regiovisie van de Jeugdregio Rijnmond.

Reactie adviesraad bij consultatieronde

Namens de Adviesraad Sociaal Domein heeft u bij de consultatieronde een aantal aandachtspunten meegegeven. Per punt benoem ik of en hoe het onderwerp verwerkt is door de projectgroep Regiovisie.

1. Privacy

De suggestie is in de regiovisie iets op te nemen over het dilemma samenwerking en gegevensdeling. Deze suggestie is niet verwerkt in de regiovisie. We nemen het mee als een aandachtspunt bij de vertaling van de regiovisie naar de regio-agenda en de inkoopstrategie.

2. Passend onderwijs

De ASD signaleert dat niet alle scholen goed weten wat passend onderwijs is en wat hett van de school vraagt. Voor een goede aansluiting en samenwerking onderwijs en jeugdhulp is het ook belangrijk om hier goed het gesprek over te voeren.

De samenwerking en afstemming tussen jeugdhulp en onderwijs is in de bijgevoegde versie van de regiovisie steviger benoemd.

3. Preventie

Het advies is in de regiovisie duidelijk ruimte te geven aan het belang van preventie. Preventie heeft nadrukkelijk een plek gekregen als eerste bouwsteen van 'een sterke lokale infrastructuur'. Hier wordt ook de rol van de sport genoemd.

4. Borging van Samen leren wat werkt

Dit opmerking van de ASD is dat het element *Samen leren wat werkt* een belangrijk element van de regiovisie is, maar dat het risico is dat het in de praktijk ondergesneeuwd raakt.

Dit laatste element is in de laatste versie van de regiovisie verder geconcretiseerd. Net als in de eerdere hoofdstukken is een afsprakenkader is geplaatst. De verdere concretisering vindt plaats in de regio-agenda.

Adviesverzoek

In de bijlage bij deze brief vindt u de regiovisie. Omdat het een nieuwe visie is, heeft de Adviesraad Sociaal Domein de komende zes weken om een advies uit te brengen. Dat betekent dat ik u vraag om uw advies uiterlijk op maandag 15 februari uit te brengen en toe te sturen aan: secretariaatDS@lansingerland.nl.

Met een vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Lansingerland

Patricia Barkmeijer
Teammanager

Bijlage(n):
I20.27951 Regiovisie Jeugdregio Rijnmond

**Adviesraad
Sociaal Domein**
LANSINGERLAND

Advies van de ASD

Aan het college van burgemeester en wethouders van Lansingerland

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Ons kenmerk: ASD21.B.001
Uw kenmerk: U20.10600

Lansingerland, 13 februari 2021

Geacht college,

In overeenstemming met artikel 3:8 van de Verordening Sociaal Domein 2021 van de gemeente Lansingerland heeft u de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) gevraagd advies uit te brengen over de regiovisie "Nabij en passend".

Inleiding

In de afgelopen maanden hebben de gemeenten van de Jeugdregio Rijnmond, waaronder Lansingerland, gewerkt aan een regiovisie. In november 2020 heeft al een informele consultatieronde plaats gevonden met onder meer de Adviesraad Sociaal Domein. In uw brief heeft u aangegeven of en hoe de door ons aangedragen aandachtspunten zijn verwerkt in de aangepaste regiovisie "Nabij en passend".

Het advies van de ASD is gebaseerd op de aangepaste regiovisie "Nabij en passend" van 30 november 2020.

Advies

1.2 Waarom deze visie?

***Afschalen:** "De gedeelde ambitie is om de jeugdhulp passend in te zetten en als dat mogelijk is, zwaardere hulp af te bouwen....". Bij "2.3 Verstevigen casusregie" is aangegeven dat de casusregisseur daar een belangrijke rol in heeft. "De regieregisseur zorgt voor de voorwaarden die nodig zijn om kinderen in hun normale omgeving te laten terugkeren. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld wonen, werk of schulden."*

Vrijwilligersorganisaties bieden al goede ondersteuning op het maatschappelijk vlak, zoals Jong Perspectief, Maatjesproject, Home-start Lansingerland. ASD adviseert dan ook om vrijwilligersorganisaties ook te betrekken bij ondersteuning na afschalen/afronden van de ambulante hulp.

2.1 Een goed opvoedkundig klimaat en inzet op preventie

Naast het inzetten op preventie adviseert de ASD om meer efficiënte ambulante hulp in te zetten met meer nadruk op ondersteuning en minder op "kantoor". Bij voldoende ambulante hulp ontstaan er immers minder wachtlijsten, minder zwaardere vormen van hulp en minder kosten.

Inzet op preventie en informatie en advies: *"Goede jeugdhulp begint met preventie... ..in samenwerking met bijvoorbeeld sportverenigingen, te bieden."*

Het streven om fors in te zetten op het oplossen van vragen op een andere manier dan door de inzet van professionele hulp, met het doel om de inzet van zwaardere hulp te voorkomen en om kinderen en gezinnen het 'stigma' van jeugdhulp te besparen, vindt de ASD nobel en toe te juichen. Aanvullend daarop adviseert de ASD om in de geest van de regiovisie slimme allianties tussen professionele- en vrijwilligersorganisaties te faciliteren en daar de nodige budgetten voor vrij te maken.

Naast de sportverenigingen adviseert de ASD ook andere vrijwilligersorganisaties te benoemen. Hun inzet in de jeugdzorg neemt immers een prominente plaats in. De bijdrage van Humanitas Home-Start, bibliotheek, maatjesprojecten en Jong Perspectief aan de toegankelijkheid, preventie en beschikbaarheid is in dit kader substantieel te noemen. De ASD adviseert dan ook om de waardevolle inzet van deze organisaties te benoemen en te erkennen.

2.6 Afstemming onderwijs en jeugdhulp

“Als samenwerkingsverbanden passend onderwijs, lokale infrastructuur, specialistische partijen en de Gecertificeerde Instellingen (GI's) goede afspraken maken over de verbinding en elkaars expertise versterken kan overal een passende match in hulpverlening ontstaan”.

Naar aanleiding van de tussenevaluatie “Visienota Onderwijs 2017-2025” constateert onze adviesraad dat het scholen en andere organisaties door verschillende oorzaken niet is gelukt om per kern een netwerk op te richten, waarin gezamenlijke afspraken worden gemaakt, met als doel ondersteuning op maat te leveren. Om hierin succesvol te kunnen zijn, waarmee ook in lijn met de regiovisie kan worden geacteerd, adviseert de ASD het college de regio te nemen om een passende match in hulpverlening mogelijk te maken.

3.1 Expertisenetwerken als doorontwikkeling van de Zorgbemiddelingstafels

De zorgbemiddelingstafels zullen worden doorontwikkeld naar een onafhankelijk expertise team, waarin verschillende disciplines zijn vertegenwoordigd. Om de beoogde integrale blik te verruimen, adviseert de ASD om ook vrijwilligersorganisaties en (geschoolde en ongeschoolde) ervaringsdeskundigen in het expertise team op te nemen. Hun (persoonlijke) ervaringen zorgen er voor dat ook vanuit de positie van de zorgontvanger meegedacht wordt en daarmee dat zorg efficiënt en effectief wordt ingezet.

3.3 Inzet op pleegzorg als voorkeursvorm voor verblijf

Pleegzorg: De regiovisie benoemt het sterker inzetten op pleegzorg, maar stipt ook een gebrek aan pleeggezinnen aan [pagina 19]. Indien er ingezet wordt op een verschuiving naar pleegzorg, zonder in te zetten op het vergroten van het aantal beschikbare pleeggezinnen, kan dit redelijkerwijs leiden tot een vergroting van de wachtlijsten, met alle ongewenste gevolgen van dien. Gaat de Jeugdhulpregio Rijnmond inzetten op het vergroten van de beschikbaarheid van pleegzorg? En zo ja, wat zijn hier de plannen voor?

4 Samen leren wat werkt

De adviesraad Sociaal Domein adviseert om niet alleen verbreding van zorgaanbod te zoeken in de aanbieders, maar ook in de manier waarop therapie wordt aangeboden. In dit kader denkt de adviesraad bijvoorbeeld aan de inzet van vaktherapie, dat momenteel alleen als onderdeel van een multidisciplinaire behandeling wordt ingezet bij complexe of meervoudige problematiek. Dat, terwijl uit steeds meer onderzoeken blijkt dat ook deze vorm van therapie bijdraagt aan verbetering bij klachten, of op zijn minst voorkomt dat verslechtering optreedt (zie bijvoorbeeld het onderzoek "Music therapy for stress reduction: a systematic review and meta-analysis") Gebleken is dat de laagdrempelige vaktherapie weinig ongunstige

neveneffecten heeft, lage kosten kent en ook preventief kan werken. Door méér inzet van dit soort therapieën ontstaat spreiding in de zorgvraag, waardoor de wachtlijsten verkort kunnen worden. Daar de zorgverzekering als voorliggende voorziening wordt gezien is het belangrijk om na te gaan dat dit niet in de weg staat van de inzet van deze vorm van therapie.

4.2 Onderzoek naar effectieve hulp

De wachtlijsten in de jeugdzorg in Lansingerland zijn een probleem – waarbij de situatie door corona en de daarbij horende beperkingen wellicht is verslechterd. Hiervoor wordt het belang aangedragen van eenduidige indicatoren t.b.v. onderzoek naar de oorzaken en knelpunten. Voordat hier echter resultaten van verwacht kunnen worden, hebben we het vermoedelijk al over 2024-2025.

Het doorvoeren van eerdere of tussentijdse oplossingen o.b.v. huidige indicatoren en inzichten wordt niet genoemd. Gegeven de omvang van het probleem, en de ogenschijnlijke strijdigheid met ambities als preventie en ‘zorg in een keer goed’, adviseert de ASD om het tussentijds aanpakken van de wachtlijstproblematiek als centraal onderdeel in de regiovisie op te nemen.

Crisisopvang

Gerelateerd aan de wachtlijstproblematiek is er momenteel veel media-aandacht voor het landelijk tekort aan crisisopvang in de jeugd-GGZ. In hoeverre beschikt de Jeugdhulpregio Rijnmond over voldoende crisisopvangplaatsen? Indien de Jeugdhulpregio Rijnmond ook met een tekort aan crisisopvangplaatsen kampt, en verwacht dat dit tekort aanhoudt in de komende jaren, dan adviseert de ASD om dit als expliciet (sub)onderdeel mee te nemen in de aanpak van de wachtlijstproblematiek.

Afsluiting

Het is mij een genoegen u dit advies namens de ASD aan te bieden. Graag ontvangt de ASD een schriftelijke reactie op dit voorstel. Als u besluit om de aanbevelingen niet over te nemen dan ontvangen wij graag een toelichting.

Hoogachtend,

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland,
A. Schoormans, voorzitter

ASD Lansingerland
Postbus 295
2650 AG Berkel en Rodenrijs

**Adviesraad
Sociaal Domein**
LANSINGERLAND

Reactie van de gemeente op het advies

Adviesraad Sociaal Domein Lansingerland

Samenleving

Postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Nadere informatie

Ghislaine de Mooij

Telefoon

14 010

E-mail

info@lansingerland.nl

Website

www.lansingerland.nl

Verzenddatum 10 maart 2021

Ons kenmerk U21.01364

Uw brief van 15 februari 2021

Onderwerp **Reactie op uw advies aangaande de regiovisie Jeugd 'Nabij & Passend'**

Geachte adviesraad,

Op 15 februari ontvingen wij uw advies aangaande de 'Regiovisie, Nabij & Passend'. Hieronder lichten wij onze reactie hierop toe.

Regiovisie:

1.2 Waarom deze visie?

Afschalen: "De gedeelde ambitie is om de jeugdhulp passend in te zetten en als dat mogelijk is, zwaardere hulp af te bouwen....". Bij "2.3 Verstevigen casusregie" is aangegeven dat de casusregisseur daar een belangrijke rol in heeft. "De regieregisseur zorgt voor de voorwaarden die nodig zijn om kinderen in hun normale omgeving te laten terugkeren. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld wonen, werk of schulden."

Advies ASD:

Vrijwilligersorganisaties bieden al goede ondersteuning op het maatschappelijk vlak, zoals Jong Perspectief, Maatjesproject, Home-start Lansingerland. ASD adviseert dan ook om vrijwilligersorganisaties ook te betrekken bij ondersteuning na afschalen/afroeden van de ambulante hulp.

Onze reactie:

Vrijwilligersorganisaties zijn een goede aanvulling op het professionele jeugdhulplandschap. Onze jeugdconsulenten zijn goed op de hoogte van de voorliggende voorzieningen in Lansingerland en zijn bekend met deze organisaties. Wanneer het inzetten van een vrijwilligersorganisatie passend is, dan zullen onze jeugdconsulenten dit meenemen in hun advies.

Regiovisie:

2.1 Een goed opvoedkundig klimaat en inzet op preventie

Naast het inzetten op preventie adviseert de ASD om meer efficiënte ambulante hulp in te zetten met meer nadruk op ondersteuning en minder op “kantoor”. Bij voldoende ambulante hulp ontstaan er immers minder wachtlijsten, minder zwaardere vormen van hulp en minder kosten. Inzet op preventie en informatie en advies: “Goede jeugdhulp begint met preventie.....in samenwerking met bijvoorbeeld sportverenigingen, te bieden.”

Advies ASD:

Het streven om fors in te zetten op het oplossen van vragen op een andere manier dan door de inzet van professionele hulp, met het doel om de inzet van zwaardere hulp te voorkomen en om kinderen en gezinnen het ‘stigma’ van jeugdhulp te besparen, vindt de ASD nobel en toe te juichen. Aanvullend daarop adviseert de ASD om in de geest van de regiovisie slimme allianties tussen professionele- en vrijwilligersorganisaties te faciliteren en daar de nodige budgetten voor vrij te maken.

Naast de sportverenigingen adviseert de ASD ook andere vrijwilligersorganisaties te benoemen. Hun inzet in de jeugdzorg neemt immers een prominente plaats in. De bijdrage van Humanitas Home-Start, bibliotheek, maatjesprojecten en Jong Perspectief aan de toegankelijkheid, preventie en beschikbaarheid is in dit kader substantieel te noemen. De ASD adviseert dan ook om de waardevolle inzet van deze organisaties te benoemen en te erkennen.

Onze reactie:

Wij streven er als gemeente naar om een integraal aanbod voor onze jeugdigen te organiseren. Er wordt in onze gemeente al flink ingezet op preventie. Het organiseren van slimme allianties zullen wij zeker meenemen. Wij hebben daarnaast veel waardering voor alle vrijwilligersorganisaties. Waar mogelijk zullen wij dit in onze lokale plannen ook zeker benoemen. In de regiovisie is dit wat minder passend dus vandaar dat wij het in de lokale stukken meenemen.

Regiovisie:

2.6 Afstemming onderwijs en jeugdhulp

“Als samenwerkingsverbanden passend onderwijs, lokale infrastructuur, specialistische partijen en de Gecertificeerde Instellingen (GI’s) goede afspraken maken over de verbinding en elkaars expertise versterken kan overal een passende match in hulpverlening ontstaan”.

Advies ASD:

Naar aanleiding van de tussenevaluatie “Visienota Onderwijs 2017-2025” constateert onze adviesraad dat het scholen en andere organisaties door verschillende oorzaken niet is gelukt om per kern een netwerk op te richten, waarin gezamenlijke afspraken worden gemaakt, met als doel ondersteuning op maat te leveren. Om hierin succesvol te kunnen zijn, waarmee ook in lijn met de regiovisie kan worden geacteerd, adviseert de ASD het college de regie te nemen om een passende match in hulpverlening mogelijk te maken.

Onze reactie:

De samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs hebben wij hoog op onze agenda staan. Wij zijn als gemeente ook gestart met Jeugdcoaches Op School (JOS-ers) die er ten eerste voor onze jeugdigen en hun systeem zijn, maar zijn er ook zeker om de samenwerking in de keten te bevorderen.

Regiovisie:

3.1 Expertisenetwerken als doorontwikkeling van de Zorgbemiddelingstafels

Advies ASD:

De zorgbemiddelingstafels zullen worden doorontwikkeld naar een onafhankelijk expertise team, waarin verschillende disciplines zijn vertegenwoordigd. Om de beoogde integrale blik te verruimen, adviseert de ASD om ook vrijwilligersorganisaties en (geschoolde en ongeschoolde) ervaringsdeskundigen in het expertise team op te nemen. Hun (persoonlijke) ervaringen zorgen er voor dat ook vanuit de positie van de zorgontvanger meegedacht wordt en daarmee dat zorg efficiënt en effectief wordt ingezet.

Onze reactie:

Wij zullen dit meegeven aan de GRJR.

Regiovisie:

3.3 Inzet op pleegzorg als voorkeursvorm voor verblijf

Pleegzorg: De regiovisie benoemt het sterker inzetten op pleegzorg, maar stipt ook een gebrek aan pleeggezinnen aan [pagina 19].

Vraag ASD:

Indien er ingezet wordt op een verschuiving naar pleegzorg, zonder in te zetten op het vergroten van het aantal beschikbare pleeggezinnen, kan dit redelijkerwijs leiden tot een vergroting van de wachtlijsten, met alle ongewenste gevolgen van dien. Gaat de Jeugdhulpregio Rijnmond inzetten op het vergroten van de beschikbaarheid van pleegzorg? En zo ja, wat zijn hier de plannen voor?

Onze reactie:

De GRJR is eind december 2020 een campagne gestart om meer pleeggezinnen te werven, 'Open je Wereld'. Wij zijn vanuit Lansingerland hier op aangehaakt. Onze communicatieadviseurs werken hier ook aan mee.

Regiovisie:

4. Samen leren wat werkt

Advies ASD:

De adviesraad Sociaal Domein adviseert om niet alleen verbreding van zorgaanbod te zoeken in de aanbieders, maar ook in de manier waarop therapie wordt aangeboden. In dit kader denkt de adviesraad bijvoorbeeld aan de inzet van vaktherapie, dat momenteel alleen als onderdeel van een multidisciplinaire behandeling wordt ingezet bij complexe of meervoudige problematiek. Dat, terwijl uit steeds meer onderzoeken blijkt dat ook deze vorm van therapie bijdraagt aan verbetering bij klachten, of op zijn minst voorkomt dat verslechtering optreedt (zie bijvoorbeeld

het onderzoek "Music therapy for stress reduction: a systematic review and meta-analysis). Gebleken is dat de laagdrempelige vaktherapie weinig ongunstige neveneffecten heeft, lage kosten kent en ook preventief kan werken. Door méér inzet van dit soort therapieën ontstaat spreiding in de zorgvraag, waardoor de wachtlijsten verkort kunnen worden. Daar de zorgverzekering als voorliggende voorziening wordt gezien is het belangrijk om na te gaan dat dit niet in de weg staat van de inzet van deze vorm van therapie.

Onze reactie:

Vaktherapieën vallen onder de aanvullende Zorgverzekeringswet, wanneer men dit aanvraagt onderzoeken we eerst of men aanvullend verzekerd is. Als dat niet het geval is dan kan de aanvraag via de gemeente worden aangevraagd. Op basis van de criteria in de verordening en de beleidsregels wordt dan door de jeugdconsulent gekeken of de jeugdige in aanmerking komt deze behandeling.

Regiovisie:

4.2 Onderzoek naar effectieve hulp

Advies ASD:

De wachtlijsten in de jeugdzorg in Lansingerland zijn een probleem - waarbij de situatie door corona en de daarbij horende beperkingen wellicht is verslechterd. Hiervoor wordt het belang aangedragen van eenduidige indicatoren t.b.v. onderzoek naar de oorzaken en knelpunten. Voordat hier echter resultaten van verwacht kunnen worden, hebben we het vermoedelijk al over 2024-2025.

Het doorvoeren van eerdere of tussentijdse oplossingen o.b.v. huidige indicatoren en inzichten wordt niet genoemd. Gegeven de omvang van het probleem, en de ogenschijnlijke strijdigheid met ambities als preventie en 'zorg in een keer goed', adviseert de ASD om het tussentijds aanpakken van de wachtlijstproblematiek als centraal onderdeel in de regiovisie op te nemen.

Onze reactie:

De wachtlijstproblematiek heeft zowel onze aandacht als die van de GRJR. Momenteel worden er lokaal pilots opgestart die onder andere als doel hebben om de wachtlijstproblematiek aan te pakken. Vanuit de GRJR zijn verschillende werkgroepen gestart, zoals die van wachtlijstscreening, een zorgbemiddelingsteam (waar ook aanbieders aan tafel zitten) dat onderzoekt of er alternatieve passende hulp aangeboden kan worden. Daarnaast zetten we in op het verlichten van de administratieve lasten zodat er meer tijd naar de zorg kan. Dit is een greep uit de activiteiten die we inzetten voor de wachtlijstproblematiek.

Advies ASD mbt de Crisisopvang:

Gerelateerd aan de wachtlijstenproblematiek is er momenteel veel media-aandacht voor het landelijk tekort aan crisisopvang in de jeugd-GGZ. In hoeverre beschikt de Jeugdhulpregio Rijnmond over voldoende crisisopvangplaatsen? Indien de Jeugdhulpregio Rijnmond ook met een tekort aan crisisopvangplaatsen kampt, en verwacht dat dit tekort aanhoudt in de komende jaren, dan adviseert de ASD om dit als expliciet (sub)onderdeel mee te nemen in de aanpak van de wachtlijstproblematiek.

Onze reactie:

Er zijn twee verschillende benamingen die circuleren, (1) crisiszorg en (2) spoedzorg. Crisiszorg is zorg of een bed dat binnen 24 uur beschikbaar moet zijn, hiervoor zijn momenteel geen wachttijden. Spoedzorg wordt binnen 1 tot 5 dagen opgepakt. Deze jeugdigen worden dus over het algemeen wel op tijd opgevangen. Dit zorgt dan anderzijds wel weer voor druk op de wachtlijsten voor de niet-spoedzorg. De aanpak daarvoor hebben wij al in de voorgaande passage omschreven.

Wij bedanken u hartelijk voor het uitgebrachte advies. Heeft u naar aanleiding van onze reactie vragen dan kunt u contact opnemen met de betrokken beleidsadviseur.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

b.a.

Lucas Vokurka
Secretaris

drs. Pieter van de Stadt
Burgemeester